

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen

Päihdepalveluiden haittoja vähentävä palvelukokonaisuus

Haittoja vähentävä työ

"Haittoja vähentävä työ huumeita käyttävien ihmisten parissa tarkoittaa työmuotoa, jossa ihmistä tuetaan ja autetaan muuttamaan itselleen tai ympäristölleen haitallista toimintaa ja käyttäytymistä vähemmän haitalliseksi ja elämänlaatua kohentavaksi.

Haittoja vähentävässä työssä pyritään myös vaikuttamaan yhteiskuntaan ja ympäristöön siten, että huumeiden käytön haitat olisivat mahdollisimman vähäiset ja huumeita käyttävillä olisi mahdollisuus ja oikeus osallisuuteen yhteiskunnassa."

Päihdepalveluiden haittoja vähentävä palvelukokonaisuus

Sosiaalipalvelut

Shl 24b §:n mukaista
päiväkeskuspalvelua
päihdetyön erityisenä
palveluna

Shl 7a §:n mukaista
syrjäytymistä vähentävää
etsivää työtä

Terveyspalvelut

tartuntatautiasetuksen
mukaista suonensisäisesti
huumeita käyttävien
terveysneuvontaa

terveydenhuoltolain 28 §:n
mukaisia monimuotoisia
päihde- ja riippuvuushoidon
palveluita

 Suomen
kestävän kasvun
ohjelma
Finlands program för
hållbar tillväxt

 Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

 varha
Varsinais-Suomen
hyvinvointialue
Egentliga Finlands
vårdnadsområde

Päiväkeskus päihdetyön erityisenä palveluna

Päiväkeskuksella tarkoitetaan ensisijaisesti päihteitä ongelmallisesti käyttäville henkilöille suunnattua, perustarpeiden turvaamiseksi ja haittojen vähentämiseksi järjestettävää sosiaalipalvelua.

- Palvelun tulee mahdollistaa päiväaikainen suojatiloissa, jossa henkilöllä on mahdollisuus ruokailla, peseytyä ja levätä.
- Palvelua tulee järjestää myös päihtyneille ja siinä on oikeus asioida nimettömänä
- Palvelun tulee tarjota sosiaaliohjausta. Sosiaaliohjaajan tulee olla virkasuhteessa.

Yhteisösosiaalityö ja etsivä työ

Yhteisösosiaalityöllä tarkoitetaan hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevaa sosiaalihuollon asiakas- ja asiantuntijatyötä, jossa rakennetaan yhteisön tarpeita vastaava sosiaalisen tuen ja palvelujen kokonaisuus, sovitetaan se yhteen muiden toimijoiden tarjoaman tuen kanssa sekä ohjataan ja seurataan sen toteutumista ja vaikuttavuutta

- Yhteisösosiaalityötä ei lähtökohtaisesti katsota varsinaiseksi sosiaalipalveluksi, vaan sosiaalityön työmuodoksi, jossa työntekijä kohtaa ihmiset kokonaisvaltaisella työotteellaan arkisissa toimintaympäristöissä
- Osana yhteisösosiaalityötä tai muita sosiaalipalveluja tulee järjestää syrjäytymistä vähentävää etsivää työtä. Etsivän työn tavoitteena on tunnistaa ja löytää tuen tarpeessa olevia henkilöitä ja ohjata heitä tarkoituksenmukaisten palvelujen ja hoidon piiriin.
- Etsivällä työllä tarkoitetaan sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen keinoin tapahtuvaa erilaisiin tiloihin, alueille tai tilaisuuksiin jalkautuvaa työtä
- Etsivää työtä voidaan myös tarvittaessa integroida osaksi muita palveluja, esimerkiksi osaksi päihiteitä ongelmallisesti käyttäville suunnattua päiväkeskuspalvelua.

Terveysneuvonta

Hyvinvointialueen on huolehdittava suonensisäisesti huumeita käyttävien käyttövälineiden vaihtamisesta tartuntatautien torjunnan edellyttämän tarpeen mukaan

Terveysneuvonnan tavoitteena on:

- 1.Ennaltaehkäistä ja vähentää tartuntatauteja sekä estää niiden leviämistä
- 2.Ennaltaehkäistä huumeiden pistokäyttöön liittyviä muita terveyshaittoja.
- 3.Palvelujärjestelmästä tippuneet asiakkaat palveluiden piiriin

Terveysneuvontapisteiden ensisijaiset palvelut ovat:

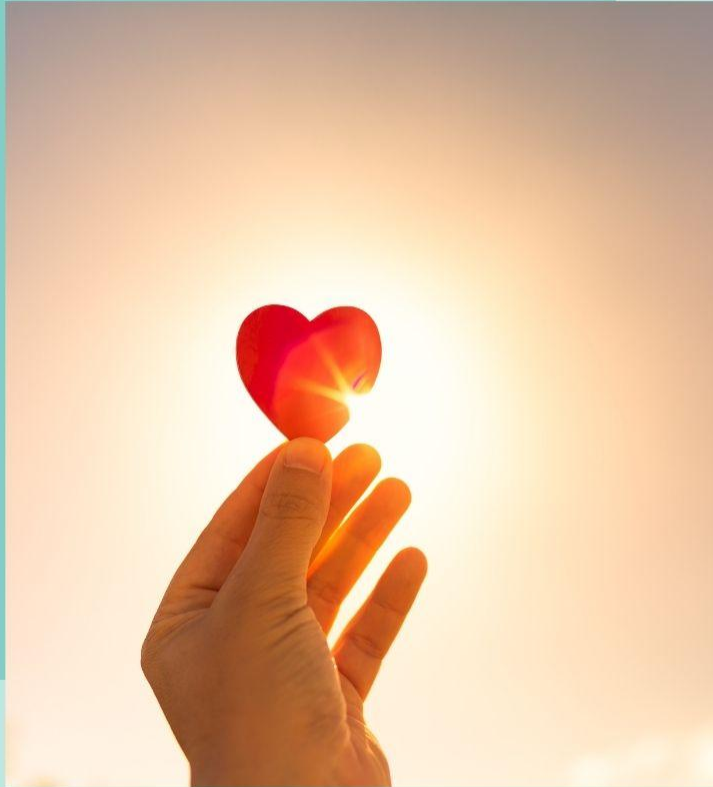
- Puhtaiden pistovälineiden vaihto ja jakelu
- Testaukset (hiv- ja C-hepatiitti, seksitaudit)
- Rokotukset: A- ja B-hepatiitti, jäykkäkouristus, influenssa- ja koronarokotteet
- Tartuntatautien hoito

Terveydenhuollon päihdehoidon monimuotoiset palvelut

Monimuotoisuudella tarkoitetaan muun muassa liikkuvia ja kotiin ja muihin potilaan arkiympäristöihin vietäviä palveluja, jotka soveltuvat osalle potilaista paremmin kuin perinteinen vastaanottotoiminta.

Hyödyt:

- 1.Hoidon piiriin saatetaan potilaat jotka herkästi muuten jäävät tavoittamatta tai putoavat pois palveluista.
- 2.Turvataan etenkin niitä tilanteita, joissa etä- tai poliklinikkakäynnit eivät ole soveltuvia, vaan tarvitaan esimerkiksi kotiin vietävää tai muuta hoitoa.

Yhteiskehittämisen eteneminen 01/2024-06/2025

Kartoitus ja suunnittelu

Yhteinen suunnittelu
johdon kanssa
01/24-05/25

Taustatiedon ja
materiaalin keruu
01-03/24

Etsivän nuorisotyön
alueelliset haastattelut
02-03/24

Benchmarkkaukset
04/24

Työryhmä työskentely

Työryhmän
kokoukset
03/24, 04/24 ja 05/24

Työpajat Loimaalla,
Salossa ja
Uudessakaupungissa
04/24

Tiedonkeruu alueilta
Teams palavereissa
05/24

Toteuttamis ehdotukset

Valitut toteuttamistavat

Toiminnan suunnittelu

Salon seudun
suunnittelupalaverit
10/24, 12/24

Uudenkaupungin seudun
suunnittelupalaveri
10/24

Sosiaalihuollon työryhmi
01/25

Terveystieteiden
työryhmi 01/25

Salon, Uudenkaupungin
ja Loimaan suunnittelu
02/25, 04/25, 05/25

Sote-lautakunta
Syyskuu/25

Toiminnan aloitus

Salon kivijalkapisteen
aloitus
alkuvuosi/26

Uudenkaupungin
sosiaali- ja
terveysneuvonnan
aloitus
09/25

Loimaan sosiaali- ja
terveysneuvonnan
aloitus
?

Toteuttamistavat

-alueellisen tarpeen mukaan

1. päiväkeskuspalvelua
2. syrjäytymistä vähentävää etsivää työtä
3. terveysneuvontaa
4. monimuotoisesti toteutettavaa päihdehoitoa

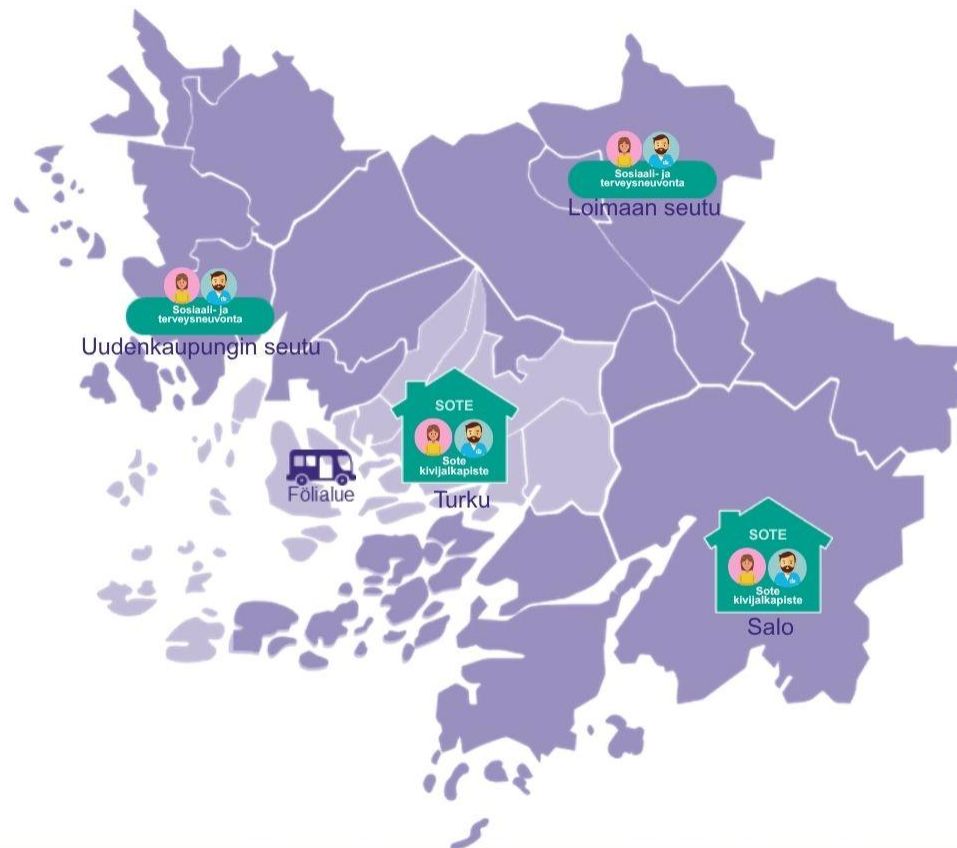

1. syrjäytymistä vähentävää etsivää työtä
2. terveysneuvontaa
3. monimuotoisesti toteutettavaa päihdehoitoa

Palveluiden sijoittuminen Varhan alueelle

1. päiväkeskuspalvelua
2. syrjäytymistä vähentävää etsivää työtä
3. terveysneuvontaa
4. monimuotoisesti toteutettavaa päihdehoitoa

1. syrjäytymistä vähentävää etsivää työtä
2. terveysneuvontaa
3. monimuotoisesti toteutettavaa päihdehoitoa

Kivijalkapalvelut ovat siellä, missä palvelun tarvitsijoita on eniten.

Asunnottomat keskittyvät Turun alueelle ja Saloon. Turun palvelutarpeeseen vastaavat Etappi ja Milli.

Föli alue mahdollistaa kulkemisen Turun kivijalkapisteeseen.

Uudet yksiköt Saloon ja Uuteenkaupunkiin (+Loimaa)

1. päiväkeskuspalvelua
2. syrjäytymistä vähentävää etsivää työtä
3. terveysneuvontaa
4. monimuotoisesti toteutettavaa päihdehoitoa

Salon

- Mariankatu
- 5 pv/vko
- **Päiväkeskus:** ensisijaisesti päihteitä ongelmallisesti käyttäville henkilöille suunnattua, perustarpeiden turvaamiseksi ja haittojen vähentämiseksi järjestettävää sosiaalipalvelua.
- **Terveysneuvonta:** suonenensisäisesti huumeita käyttäville suunnattua palvelua, jonka tavoite on vähentää huumeiden käytön riskkejä, ehkäistä ja vähentää tartuntatauteja, antaa ohjeita haitattomampiin käyttötapoihin sekä ohjata asiakkaita sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin.
- **Etsivä työ ja monimuotoisesti toteutettava päihdehoito:** Sosiaalihuollon syrjäytymistä vähentävän etsivän työn tavoitteena on tunnistaa ja löytää tuen tarpeessa olevia henkilöitä ja ohjata heitä tarkoituksenmukaisten palvelujen ja hoidon piiriin. Terveydenhuollon monimuotoisesti toteutettavalla päihdehoidolla tavoitellaan päihteisiin ja riippuvuuksiin liittyviä terveyttä ja turvallisuutta vaarantavia tekijöitä koskevan ohjauksen ja neuvontaan, päihdehäiriöiden ja muiden riippuvuushäiriöiden ehkäisemiseen, tutkimukseen ja hoitoon monimuotoisina palveluina.

1. syrjäytymistä vähentävää etsivää työtä
2. terveysneuvontaa
3. monimuotoisesti toteutettavaa päihdehoitoa

Uusikaupunki (+Loimaa)

- Puustintupa
- 2pv/vko klo 12-15
- **Päihteidenkäyttäjien sosiaali- ja terveysneuvonta:** Palvelu on suunnattu suonenensisäisesti huumeita käyttäville asiakkaille. Sosiaaliohjaaja tarjoaa psykososiaalista tukea, ohjausta ja neuvontaa erilaisiin elämänhallinnan haasteisiin. Sairaanhoidajan työskentelyn tavoite on vähentää huumeiden käytön riskkejä, ehkäistä ja vähentää tartuntatauteja, antaa ohjeita haitattomampiin käyttötapoihin. Lisäksi tavoitteena on ohjata asiakkaita sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin.
- **Etsivä työ ja monimuotoisesti toteutettava päihdehoito:** Sosiaalihuollon syrjäytymistä vähentävän etsivän työn tavoitteena on tunnistaa ja löytää tuen tarpeessa olevia henkilöitä ja ohjata heitä tarkoituksenmukaisten palvelujen ja hoidon piiriin. Terveydenhuollon monimuotoisesti toteutettavalla päihdehoidolla tavoitellaan päihteisiin ja riippuvuuksiin liittyviä terveyttä ja turvallisuutta vaarantavia tekijöitä koskevan ohjauksen ja neuvontaan, päihdehäiriöiden ja muiden riippuvuushäiriöiden ehkäisemiseen, tutkimukseen ja hoitoon monimuotoisina palveluina.